

Där ingen vill bo?

Sundsvalls museum, till 15 september

Landsbygden ger svar på tal

Sundsvalls museums stora sommarutställning "Där ingen vill bo?" är en smaskig upplevelse. Verk av nio konstnärer och fotografer upptar alla fria utställningsytor i museet. Temat är landsbygd och för en gångs skull är perspektivet och tolkningsföreträdet också landsbygdens eget.

Besökaren möter en bildkonst som på olika sätt bearbetar och problematiserar livet på landet i en urbaniserad värld. Det handlar om en landsbygd långt från turistbroschyrernas glättade bilder.

– Vi fick idén till att göra det här när det kom flera utställningsförfrågningar från konstnärer som handlade om landsbygdsfrågor, berättar Daniel Unnis som satt ihop utställningen tillsammans med Petter Österlund. Båda är anställda på museet.

Den stora utställningshallen domineras av måleri av Ingela Hamrin, ung konstnär bosatt i Stockholm men med stark anknytning till Medelpad. Hon använder kameran som skissblock och målar i olja eller akvarell. Bilderna handlar om längtan och gestaltar ett ständigt återvändande. När hon kommer hem har något hänt och det visas i stora suggestiva bilder. Det kan vara en igenbommat klubbstuga hastigt upplyst av billyktor, eller ett skogsbyn med lutande träd.

I en serie akvareller återvänder hon till sin avlidne fars gård i Indal, och visar hur den såg ut när den var tömd och skulle säljas.

Linda Lasson, Bölen, Härnösand, berättar genom att brodera på markduk. Det kan handla om stadsmänniskors konstiga drömmar om livet på landet, saker hon råkat ut för i det sociala spelet i de byar hon bott i, eller den stora frågan: Vad gör vi med naturen? Det är mycket egensinnigt och vackert.

Mer måleri finns en trappa upp till höger. Maria Blomberg, Torpshammar, går in på lantlivets hårda fakta och visar hur idyllen krossas av kalhyggen och skotare. Målningen Att bo i skogen föreställer helt enkelt ett kalhygge. Olof Astrup Hällqvist, Nora, med rötter i Ramsele, undersöker vad som händer med dem som växer upp i en utarmad glesbygd i bilder som Kraftens källa och Försommarkväll i hagen.

I huset mittemot bjuder Carina Kågström, Härnösand, på bitterroliga och dräpande akvarell- och textkommentarer till livet i utkanterna av 08-världens hegemoni. Hennes verk får extra styrka av utställningens kontext. I rummet bredvid finns provocativa texter och t-tröjor av Tomas Håkki Eriksson, Ljungaverk. Han vill att besökarna ska svara på olika frågor, till exempel hur det kommer sig att ett gäng ungdomar i norra Sverige kan få för sig att sluta prata dialekt och i stället tala stockholmska.

När utställningen invigdes talade författaren och journalisten Po Tidholm om Norrland som koloni och hur vinsterna från elkraft, skog och malm skickas söderut.

Samtidigt står norrlänningarna där handfallna och ser på. Jag tänker att kolonialism skapar en mentalitet hos den koloniserade där underkastelse är norm. Men den livgivande konsten i utställningen berättar hur det ser ut på landsbygden och hjälper oss att förstå vad som händer.

Perspektivet vidgas av Walker Evans foton från amerikansk landsbygd under depressionen i 1930-talets USA och William Egglestons oroande bilder av lämningar efter ett mer sentida amerikanskt landsortsliv. Sune Jonssons bilder från ett lantligt 1950-tal i Västerbotten ger ett svenskt perspektiv på utvecklingen. Eller avvecklingen, för den som känner så.

På vernissagen spelade Hellsingland Underground njutbar Ljusdalsrock i akustisk vernissagetapping.

Text och foto: Karin Kämsby
Volym 2013-06-11